

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
19.04.2024 р. (протокол № 3)

Ректор Володимир МЕЛЬНИК

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
для здобуття освітнього ступеня бакалавра
за іншою спеціальністю (зі скороченим терміном навчання)

Спеціальність – 012 «Дошкільна освіта»

Освітня програма – «Дошкільна освіта»

Львів 2024

Розробники програми:

1. Лозинська С.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, доцент
2. Стахів М.О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, доцент

Програма фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня бакалавра (за скороченим терміном навчання) зі спеціальності 012 Дошкільна освіта затверджена на засіданні Вченої ради факультету педагогічної освіти протокол № 8 від «19» березня 2024 р.

Голова Вченої ради _____

Дмитро ГЕРЦЮК

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахових вступних випробувань об'єднує основні положення з навчальних дисциплін: загальна педагогіка, дошкільна педагогіка; психологія загальна, вікова, педагогічна, психологія дитяча; українська мова, що складають основу тестувань.

Вступне фахове випробування передбачає визначення рівня знань та умінь абітурієнтів, що бажають здобути освіту за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта» (за скороченим терміном навчання).

Вступне фахове випробування проводиться у вигляді письмових тестових завдань закритого типу.

Програма складається з 3 розділів: розділ 1 – загальна педагогіка, дошкільна педагогіка; розділ 2 – психологія загальна, вікова, педагогічна, психологія дитяча; розділ 3 – сучасна українська мова.

Фахове випробування проводиться у формі тестування. Тест складається із 25 тестів такого типу завдань:

Завдання з вибором однієї правильної відповіді. До кожного із завдань подано чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо вступник обрав одну правильну відповідь у такому форматі:

Завдання 1:
відповідь В.

Тривалість фахового випробування – 60 хвилин.

Критерії оцінювання завдань тесту:

Завдання з вибором однієї відповіді оцінюється 0 або 1 тестовим балом: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

ЗМІСТ ТЕОРЕТИЧНОГО КУРСУ ПРОГРАМИ

Розділ 1. Загальна педагогіка. Дошкільна педагогіка

Дошкільна педагогіка як наука, її зв'язок з іншими науками. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Особистість дитини. Виховання і розвиток. Фактори формування особистості. Завдання основних напрямів всебічного розвитку особистості. Визначення методів науково-педагогічного дослідження, їх класифікація та характеристика. Структурні компоненти дослідження, їх сутність. Сучасна система дошкільної освіти. Програми розвитку дітей дошкільного віку. Поняття інновації.

Фізичний розвиток і фізичне виховання дітей дошкільного віку. Режим дня у закладі дошкільної освіти. Організація та методика проведення роботи з дітьми в першу та другу половину дня. Розумовий розвиток і розумове виховання дітей дошкільного віку. Сенсорне виховання дітей як основа розумового розвитку. Особливості навчання дітей дошкільного віку. Зміст навчання дітей дошкільного віку. Базовий компонент дошкільної освіти. Методи навчання дітей дошкільного віку. Форми організації навчання дітей. Заняття їх види, структура. Моральний розвиток і моральне виховання дітей дошкільного віку. Виховання у дітей дошкільного віку любові до Батьківщини. Виховання моральних якостей. Виховання у дітей культури поведінки. Трудова діяльність дітей в закладі дошкільної освіти. Види праці дітей та форми її організації. Естетичний розвиток та виховання дітей дошкільного віку. Завдання, засоби, методи естетичного виховання дітей дошкільного віку. Свята та розваги в закладі дошкільної освіти.

Гра – основний вид діяльності дошкільника. Організація предметно-ігрового середовища в умовах закладу дошкільної освіти. Режисерські ігри. Сюжетно-рольові ігри дітей в закладі дошкільної освіти. Театралізовані ігри. Будівельно-конструктивні ігри. Дидактичні ігри. Можливості використання комп'ютерних ігор у системі дошкільної освіти. Рухливі ігри дітей дошкільного віку.

Педагогічний процес у закладі дошкільної освіти. Планування педагогічного процесу. Моделювання освітньо-виховної роботи в різні пори року. Взаємодія родинного і суспільного виховання. Форми і методи співробітництва дитячого садка і сім'ї. Наступність у роботі ЗДО і початкової школи.

Література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Байер О.М., Безсонова О.К., Брежнева О.Г., Гавриш Н.В., Загородня Л. П., Косенчук О. Г., Корнеєва О.Л., Лисенко Г. М., Левінець Н. В., Машовець М.А., Мордоус І.О., Нерянова С. І., Піроженко Т. О., Половіна О. А., Рейпольська О.Д., Шевчук А. С. Під науковим керівництвом доктора психологічних наук, професора, член-кореспондента

НАПН України – Пироженко Т. О. - 2021. Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

2. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : підручник /Т. І. Поніманська. – 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2016.– 464с.– (Серія «Альма-матер»).

3. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / Білан О.І. – Тернопіль: Мадрівець, 2022 – 216с.

Розділ 2. Психологія загальна, вікова та педагогічна.

Психологія дитяча

Психологія на сучасному етапі її розвитку. Предмет загальної психології як науки. Структура психологічних явищ. Теоретичні і практичні галузі психології. Основні історичні етапи розвитку психології як науки. Суспільно-історичний характер свідомості. Розвиток свідомості та її структура. Свідоме і несвідоме в психічній діяльності людини. Особистість у психоаналізі. Стадії психосексуального розвитку. Аналітична психологія К.-Г. Юнга. Архетипи. Мотивація людської поведінки. Ідеї Альфреда Адлера, Еріха Фромма, Мелані Кляйн та Карен Хорні. Особистість у соціальному оточенні. Людина, індивід, особистість, індивідуальність. Теорія особистості Г. Костюка. Погляди на теорію особистості. Особистість у трансперсональній психології, у біхевіоризмі та у логотерапії В. Франкла. Головні ідеї жіночих теорій. Факторні теорії особистості.

Індивідуально-типологічні особливості особистості: темперамент, характер, здібності. Відчуття та сприймання. Відчуття як джерело інформації про навколишній світ і внутрішні стани людини. Види відчуттів та їх класифікація. Види сприймань та їх класифікація. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності. Мова. Поняття про мовлення та його основні функції. Поняття про пам'ять. Зв'язок пам'яті людини з її здібностями та діяльністю. Розвиток пам'яті у дітей. Поняття про увагу та її основні функції. Зв'язок уважності з діяльністю і спрямованістю особистості. Розвиток і виховання уваги у дітей. Шляхи формування уваги. Основні критерії вихованості уваги. Поняття про уяву, її основні функції. Уявлення. Прийоми створення образів уяви. Уява й фантазія. Роль фантазії в ігровій діяльності дитини.

Функції емоцій і почуттів. Види почуттів. Розвиток і виховання культури емоцій і почуттів у дітей. Поняття про волю. Вольова регуляція поведінки. Психічні стани. Афект та його види. Афективні стани. Фрустрація. Фрустраційна поведінка. Страх. Паніка. Настрій. Пристрасть. Потяг. Тривога. Тривожність. Горе, переживання втрати. Стрес. Травматичний стрес. Шок. Форми прояву стресу. Значення стресу в життєдіяльності людини. Загальні підходи до нейтралізації та управління стресом. Зменшення фізичного ефекту стресу, зміна ставлення до проблеми та її інша інтерпретація, активна взаємодія

зі стресором та комплексні способи управління стресом. Медитації, аффірмації, дисоціації. Значення допомоги іншим та віри в Бога в управлінні стресом.

Предмет дитячої психології. Етапи становлення дитячої психології як галузі науки. Особливості використання методів дослідження психіки дитини. Зміст, закономірності та умови психічного розвитку особистості. Діяльність як чинник, умова та засіб психічного розвитку. Характеристика психічного розвитку впродовж дошкільного дитинства: новонароджений, немовля, дитина раннього віку та дошкільного віку. Роль форм спілкування у психічному розвитку дошкільника. Вплив спілкування та спільної діяльності з ровесниками на психічний розвиток дошкільника. Психологія гри, розвиток ігрової діяльності в дошкільному віці. Сюжетно-рольова гра як провідний вид діяльності дошкільника. Особливості продуктивних видів діяльності та формування передумов навчальної діяльності в дошкільному віці. Особливості особистісного ставлення в дошкільному віці (самооцінка, самоусвідомлення). Чинники сенсорно-перцептивного розвитку в дошкільному дитинстві. Психологічні умови розвитку пам'яті, особливості уваги та уяви дошкільника. Основні лінії розвитку мислення в дошкільному віці. Характеристика емоційно-вольової сфери дошкільника.

Література:

1. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
2. Дуткевич Т. Дошкільна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 392 с.
3. Кутішенко В. Вікова та педагогічна психологія. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 128 с.
4. Мокалець В. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 564 с.
5. Савчин М., Василенко Л. Вікова психологія. 3-е вид. Київ: Академвидав, 2017. 384 с.

Розділ 3. Сучасна українська мова

1. Вступ. Фонетика і фонологія

Загальні відомості про мову. Мова і суспільство. Відомості про українську мову. Становлення і розвиток української мови. Українська мова – державна мова України. Національна мовна політика в Україні. Основні стилі мовлення та їх різновиди.

Фонетика і фонологія. Графіка. Предмет і завдання фонетики. Творення звуків мови. Звуки і букви. Українська абетка. Співвідношення приголосних звуків і букв. Фонетична транскрипція. Класифікація фонем. Спрощення в групах приголосних. Чергування голосних і приголосних.

Орфографія. Поняття орфографії. Принципи українського правопису. Позначення м'якості приголосних на письмі. Вживання апострофа. Правопис префіксів *пре-, при-, прі-, з-, с-, роз-, без-, воз-*.

Написання слів разом і через дефіс. Складні випадки написання прізвищ, імен по батькові та географічних назв. Правопис слів іншомовного походження.

2. Лексика і фразеологія

Лексика. Предмет лексикології. Слово як одиниця мови. Багатозначні й однозначні слова. Пряме й переносне значення слова. Омонімія. Типи омонімів. Пароніми, синоніми, антоніми, їх стилістичне використання. Склад лексики з погляду її походження. Слова споконвічні та запозичені.

Поняття про фразеологію. Джерела фразеології. Типи фразеологізмів. Стилістичні особливості функціонування фразеологізмів.

3. Граматика. Морфологія

Будова слова (Морфеміка). Поняття морфеми. Типи морфем: корінь та афікси. Закінчення, виражені звуками і нульові закінчення. Основи непохідні та похідні.

Словотвір. Поняття про словотвір як науку та засіб творення слів. Основні способи творення слів. Морфологічне творення слів. Основоскладання. Неморфологічне творення слів.

Морфологія. Іменник, його значення, морфологічні ознаки і синтаксичні функції. Іменники – назви істот і неістот, власні та загальні назви. Рід іменників. Іменники спільного роду. Число іменників.

Основи поділу іменників на відміни. Поділ іменників першої та другої відміни на групи. Відмінювання, правопис закінчень іменників I – IV відмін.

Прикметник, його значення, граматичні ознаки і синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням. Ступені порівняння якісних прикметників. Перехід прикметників в іменники. Відмінювання прикметників. Тверда і м'яка група прикметників. Правопис відмінкових закінчень прикметників. Правопис складних прикметників.

Числівник, його значення. Розряди числівників за значенням і морфемною будовою. Відмінювання і правопис кількісних числівників. Порядкові числівники.

Займенник. Розряди займенників. Відмінювання займенників, співвідносних з іншими частинами мови (іменниками, прикметниками, числівниками). Правопис займенників.

Дієслово, його граматичні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова (інфінітив). Творення видових форм. Перехідність та неперехідність дієслів. Число, особа дієслів. Безособові дієслова. Присудкові форми на –но, –то, –ло. Час дієслова. Родові ознаки в дієсловах минулого часу. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий.

Змінювані і незмінювані форми дієслова. Дієприкметник як форма дієслова. Дієприкметники активні і пасивні теперішнього і минулого часу. Відмінювання і творення дієприкметників. Дієприслівник як незмінювана форма дієслова. Творення дієприслівників доконаного і недоконаного виду.

Прислівник, його значення і роль у реченні. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння якісних прислівників.

Службові (неповнозначні) частини мови. Прийменники, їх поділ за походженням та морфемною будовою. Правопис складних прийменників.

Сполучники, їх синтаксична роль, правопис. Співвідношення сполучників і сполучних слів у складних реченнях.

Частки, їх стилістичне навантаження. Правопис часток. Вигук як частина мови. Пунктуація при вигуках.

4. Синтаксис простого речення

Синтаксис. Предмет і завдання синтаксису. Поняття про словосполучення. Типи словосполучень за способом вираження головного слова. Види граматичного зв'язку у підрядних словосполученнях. Узгодження, керування, прилягання та способи вираження залежного слова у них.

Просте речення, його ознаки. Структура двоскладного речення. Непоширені та поширені, двоскладні й односкладні речення. Слова-речення, їх типи за значенням і функціями.

Головні члени речення. Типи підметів та способи їх вираження. Типи присудків, способи їх вираження. Функціональні особливості складених дієслівних та складених іменних присудків.

Другорядні члени речення. Додаток: прямий додаток та способи його вираження. Способи вираження непрямого додатка.

Означення: узгоджені і неузгоджені. Прикладка. Стилiстичні особливості функціонування означень. Роль прикладки у реченні.

Обставини, їх типи та способи вираження.

Односкладні речення, їх типи: означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові, інфінітивні, номінативні. Способи вираження головного члена в різних типах односкладних речень.

Прості ускладнені речення. Однорідні члени речення. Узагальнюючі слова при однорідних членах речення. Розділові знаки при них. Однорідні і неоднорідні означення. Вставні і вставлені конструкції та розділові знаки при них.

5. Синтаксис складного речення та культура мовлення

Складне речення. Складносурядні речення та їх різновиди. Сполучники у складносурядних реченнях. Пунктуація у складносурядних реченнях.

Складнопідрядні речення. Типи складнопідрядних речень. Безсполучникові складні речення, їх різновиди та розділові знаки у безсполучникових складних реченнях. Складне синтаксичне ціле.

Культура мовлення. Основні орфоепічні та граматичні норми сучасної української літературної мови.

Лексичні та стилістичні вимоги до культури мовлення. Типи помилок у мовленні.

Література:

1. Бабій І., Вільчинська Т. Сучасна українська літературна мова. Морфологія : Навчальний посібник. - 3-тє вид., перероб. і доповн. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2016. – 184 с.
2. Бодик О., Рудакова Т. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. – К. : Центр навчальної літератури, 2019. – 416 с.
3. Лаврінець О., Симонова К., Ярошевич І. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія: підручник. – К. Видав. Дім «Києво-Могилянська академія, 2019. – 520 с.
4. Новий Український правопис: коментарі, завдання та вправи. – Х. : Вид. група «Основа», 2019. – 175 с.
5. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник / А.К. Мойсієнко, О.В. Бас-Кононенко, В.В. Бондаренко та ін. — К. : Знання, 2010. — 270 с.
6. Цілина М. Сучасна українська літературна мова. Синтаксис складного речення. К. : Вид-тво «Університет «Україна», 2017. – 228 с.
7. Ющук І.П. Українська мова: підручник. – 4-те вид. – К. : Либідь, 2008. – 640с.